

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2017. november 9.*ⁱ

„Előzetes döntéshozatal – 97/81/EK irányelv – Az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodás – 4. szakasz – Férfi és női munkavállalók – A szociális biztonság területén való egyenlő bánásmód – 79/7/EGK irányelv – 4. cikk – Vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállaló – Munkanélküli-ellátás – Nemzeti szabályozás, amely a járulékfizetési időszakokból az ellátás időtartamának meghatározása céljából kizárja a nem munkavégzéssel töltött napokat”

A C-98/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Juzgado de lo Social n° 33 de Barcelona (barcelonai 33. sz. munkaügyi bíróság, Spanyolország) a Bírósághoz 2015. február 27-én érkezett, 2015. február 6-i határozatával terjesztett elő a

María Begoña Espadas Recio

és

a **Servicio Público de Empleo Estatal (SPEE)**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: F. Biltgen, tanácselnökként eljárva (előadó), A. Tizzano, a Bíróság elnökhelyettese, E. Levits, A. Borg Barthet és M. Berger bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. június 15-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- María Begoña Espadas Recio képviseletében A. Calvo Calmache abogado,
- a spanyol kormány képviseletében A. Gavela Llopis, V. Ester Casas, L. Banciella Rodríguez-Miñón és A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében S. Pardo Quintillán, A. Szmytkowska és M. van Beek, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

a főtanácsnok indítványának a 2017. március 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem egyrészt az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról szóló, 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelv (HL 1998. L 14., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 267. o.) mellékletében szereplő, a részmunkaidős foglalkoztatásról szóló, 1997. június 6-án kötött keretmegállapodás (a továbbiakban: keretmegállapodás) 4. szakaszának, másrészt a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv (HL 1979. L 6., 24. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 215. o.) 4. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a María Begoña Espadas Recio és a Servicio Público de Empleo Estatal (SPEE) (állami foglalkoztatási szolgálat, Spanyolország) között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya a vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók munkanélküli ellátása időtartama számítási alapjának a meghatározása.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A keretmegállapodás 4. preambulumbekkezdése így szól:
„[M]ivel az Essenben ülésező Európai Tanácson hangsúlyozták annak szükségességét, hogy intézkedéseket hozzanak a férfiak és a nők foglalkoztatásának, valamint egyenlő lehetőségeinek [helyesen: esélyegyenlőségének] támogatása érdekében, és intézkedésekre szólítottak fel a gazdasági növekedés foglalkoztatáshatékonyosságának növelése céljából – különösen rugalmasabb munkaszervezés útján – oly módon, hogy az kielégítse mind a munkavállalók kívánságait, mind pedig a verseny követelményeit”.
- 4 A keretmegállapodás 1. szakaszának a) pontja értelmében e keretmegállapodás célja „a részmunkaidőben foglalkoztatottak megkülönböztetésének [helyesen: hátrányos megkülönböztetésének] kiküszöbölése és a részmunkaidős munka minőségének javítása.”
- 5 A keretmegállapodás 2. szakaszának 1. pontja szerint az „olyan részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozik, akik törvény, kollektív szerződés vagy a tagállamban kialakult gyakorlat [helyesen: akik az adott tagállamban hatályos jogszabályok, kollektív szerződések vagy az ott kialakult gyakorlat] szerint munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek”.
- 6 A keretmegállapodás 3. szakaszának 1. pontja minden olyan munkavállalót „részmunkaidőben foglalkoztatott” munkavállalónak minősít, akinek a heti alapon vagy a legfeljebb egy évig terjedő foglalkoztatási időszakra vonatkozóan átlagolva számított rendes munkaideje kevesebb, mint a vele összehasonlítható, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló munkaideje.

- 7 A keretmegállapodás 4. szakaszának 1. és 2. pontja értelmében:
- „1. A foglalkoztatási feltételek szempontjából a részmunkaidőben foglalkoztatottak nem részesülhetnek kedvezőtlenebb bánásmódban, mint a velük összehasonlítható, teljes munkaidőben foglalkoztatottak, csupán azért, mert részmunkaidőben dolgoznak, kivéve ha az eltérő bánásmód objektív alapon [helyesen: objektív okkal] igazolható.
2. Adott esetben az időarányosság elvét (*pro rata temporis*) kell alkalmazni”.
- 8 A keretmegállapodás 5. szakasza 1. pontjának a) alpontja előírja:
- „A megállapodás 1. szakaszának, valamint a részmunkaidős és a teljes munkaidős foglalkoztatás [helyesen: a részmunkaidőben és a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók] közötti megkülönböztetés tilalmának elvével összefüggésben:
- a) nemzeti jogszabályokkal vagy gyakorlattal összhangban a szociális partnerekkel folytatott tanácskozást követően a tagállamoknak meg kell határozniuk és felül kell vizsgálniuk azokat a jogi vagy közigazgatási természetű akadályokat, amelyek korlátozzák a részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségét, és – ahol ez megfelelő – fel kell ezeket számolni”.
- 9 A 79/7 irányelv 2. cikke értelmében ezen irányelv személyi hatálya alá tartoznak többek között azok a munkavállalók, akiknek tevékenységét kényszerű munkanélküliség szakította meg.
- 10 Az irányelv 3. cikkének megfelelően ezt az irányelvet kell alkalmazni azokra a törvényileg szabályozott rendszerekre, amelyek védelmet biztosítanak a munkanélküliség ellen.
- 11 Ugyanezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
- „Az egyenlő bánásmód elve azt jelenti, hogy semmilyen nemi megkülönböztetés [helyesen: nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés] nem állhat fenn, sem közvetlenül, sem közvetetten, különös tekintettel a családi állapotra és a családi jogállásra történő hivatkozással a következő területeken:
- a rendszerek hatálya és a rendszerekhez való hozzáférhetőség [helyesen: hozzáférés] feltételei tekintetében,
 - a járulékfizetési kötelezettség és a járulék számításának tekintetében;
 - a juttatások kiszámítása tekintetében, ideértve a házastársnak és az eltartottnak járó pótlékokat, valamint a juttatásokra való jogosultság tartamára és fenntartására vonatkozó feltételeket”.

A spanyol jog

- 12 A munkanélküliek védelmét a Ley General de la Seguridad Social (a társadalombiztosításról szóló általános törvény, a továbbiakban: LGSS) az 1994. június 20-i 1/1994. sz. Real Decreto Legislativo (1/1994. sz. királyi törvényerejű rendelet) útján elfogadott változatának (a BOE 1994. június 29-i 154. száma, 20658. o.) 203–234. cikke szabályozza.
- 13 Az LGSS 204. cikke (1) bekezdésének értelmében a munkanélküliség idejére fennálló védelem egy járulékalapú és egy támogatási részből áll, mindkettő állami és kötelező jellegű. Az alapügy tárgyát a járulékalapú rész képezi.

- 14 Az LGSS 204. cikkének (2) bekezdése úgy határozza meg a járulékalapú részt, hogy annak „célja a kereső tevékenységekből származó jövedelmet helyettesítő olyan ellátások nyújtása a munkavállalónak, amelyre a korábbi munkahely elvesztése vagy a munkaidő csökkentése következtében már nem jogosult”.
- 15 A járulékalapú munkanélküli-ellátás időtartamával kapcsolatban az LGSS 210. cikkének (1) bekezdése így szól:

„A munkanélküli-ellátás időtartamát a munkanélkülivé válást kiváltó körülményt vagy a járulékfizetési kötelezettség megszűnését megelőző hat év során fennálló járulékfizetési kötelezettséggel járó munkaviszonyok időtartamai határozzák meg az alábbi skála szerint:

Járulékfizetési időszak (napokban) Az ellátás időtartama (napokban)

360 és 539 között 120

540 és 719 között 180

720 és 899 között 240

900 és 1079 között 300

1080 és 1259 között 360

1260 és 1439 között 420

1440 és 1619 között 480

1620 és 1799 között 540

1800 és 1979 között 600

1980 és 2159 között 660

2160-tól 720”

- 16 A részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalókkal kapcsolatos rendeleti szabályokat a Real Decreto 625/1985 por el que se desarrolla la Ley 31/1984, de 2 de agosto, de Protección por Desempleo (a munkanélküliség elleni védelemről szóló 31/1984 törvény végrehajtásáról szóló, 1985. április 2-i 625/1985 királyi rendelet (a BOE 1985. május 7-i 109. száma, 12699. o., a továbbiakban: 625/1985 RD) útján határozták meg.
- 17 A 625/1985 RD 3. cikkének (4) bekezdése kimondja, hogy abban az esetben, ha a járulékfizetések részmunkaidőben vagy csökkentett munkaidőben történő munkavégzéshez kapcsolódnak, minden munkavégzéssel töltött napot egy járulékfizetési napnak kell tekinteni, a munkaidő időtartamától függetlenül.

Az alapeljárás tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 18 M. B. Espadas Recio részmunkaidőben takarítóként dolgozott, megszakítás nélkül, 1999. december 23-tól 2013. július 29-ig. Az alábbi munkaidő-beosztás szerint dolgozott: napi két és fél óra minden héten hétfőn, szerdán és csütörtökön, illetve négy óra minden hónap első péntekén.

- 19 Miután munkaviszonya megszűnt, M. B. Espadas Recio munkanélküli-ellátás iránti kérelmet nyújtott be. Az SPEE 2013. szeptember 30-i határozatával 120 napos időtartamra megítélte számára ezt az ellátást.
- 20 M. B. Espadas Recio, mivel úgy vélte, hogy 720 napos, nem csupán 120 napos időtartamra jogosult a munkanélküli-ellátásra, e határozattal szemben panaszt nyújtott be.
- 21 2013. december 9-i határozatával az SPEE megítélte M. B. Espadas Recio számára 420 napi munkanélküli-ellátást. E 420 napos időtartam megállapításához az SPEE azt vette figyelembe, hogy az LGSS 210. cikkének és a 625/1985 RD 3. cikke (4) bekezdésének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezése értelmében részmunkaidős foglalkoztatás esetén, jöllehet a munkanélküli-ellátás időtartamát az azt megelőző hat év folyamán teljesített járulékfizetési napok alapján kell megállapítani, csak a ténylegesen munkavégzéssel töltött napokat, a jelen esetben 1387 napot kell figyelembe venni, nem pedig összességében a hat járulékfizetési évet.
- 22 M. B. Espadas Recio, mivel úgy ítélte meg, hogy ő az utóbbi hat év egészére fizetett illetéket, keresetet nyújtott be a Juzgado de lo Social n° 33 de Barcelona (barcelonai 33. sz. munkaügyi bíróság, Spanyolország) előtt, amellyel vitatta az SPEE által kiállított egyéni elszámolásait.
- 23 M. B. Espadas Recio kérelme az SPEE által számára elismert munkanélküli-ellátás időtartamára vonatkozik. Úgy véli, hogy mivel egymást követő hat év folyamán dolgozott, mialatt havonta 30 vagy 31 nap járulékot fizetett (összesen 2160 napot), 720 nap időtartamú munkanélküli-ellátásra jogosult, nem pedig 420 napra, amit számára elismertek, vagyis a maximális időtartam háromötödére. Álláspontja szerint a nem munkavégzéssel töltött napok munkanélküli-ellátás kiszámítása tekintetében történő kizárása a vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalókkal szemben eltérő bánásmódot valósít meg. A részmunkaidős foglalkoztatást akkor nevezik „vertikálisnak”, ha az ekként dolgozó munkavállaló munkaidőit a hét néhány napjára sűríti, „horizontálisnak” pedig akkor, ha az ekként dolgozó munkavállaló a hét valamennyi munkanapján végez munkát. A jelen ügyben M. B. Espadas Recio munkaidőit lényegében heti három napra sűrítette.
- 24 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az érintett állítása szerint a munkaviszonyát megelőző hat év egésze folyamán járulékot fizetett, és a járulékot, havi rendszerességgel, az egészében tekintetbe vett (azaz 30 vagy 31 napos) hónap folyamán kapott bér alapján számították, nem pedig a munkavégzéssel töltött órák vagy napok alapján. Ugyanezen bíróság úgy véli mindazonáltal, hogy olyan, vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállaló esetében, mint amilyen a felperes, az alapügy tárgyát képező nemzeti szabályozás lehetővé teszi, hogy csak a munkavégzéssel töltött napokat vegyék figyelembe, ne pedig összességében a hatéves járulékfizetési időszakot. Ekként a kötelező járulékfizetési napokat nem egészében veszik figyelembe a munkanélküli-ellátás időtartamának meghatározása során.
- 25 Valójában az említett bíróság szerint a munkavállalók e kategóriáját kettős büntetéssel sújtják, mivel a vertikális részmunkaidős foglalkoztatás esetén kétszer alkalmazzák az időarányosság elvét: először a részmunkaidős foglalkoztatásból eredően alacsonyabb havi bér arányosan alacsonyabb összegű munkanélküli-ellátáshoz vezet, majd ezt követően ezen ellátás időtartamát akként csökkentik, hogy csak a munkavégzéssel töltött napokat veszik figyelembe, jöllehet a járulékfizetési időszak ennél kiterjedtebb.
- 26 És fordítva: a többi munkavállaló számára, akiket horizontális részmunkaidőben (a munkahét minden napján) vagy teljes munkaidőben (a munkaidő héten belüli eloszlásától függetlenül) foglalkoztatnak, olyan munkanélküli-ellátásra való jogosultságot ismernek el, amelyet a járulékfizetési napok összességének alapján számítanak.
- 27 A kérdést előterjesztő bíróság hozzáteszi, hogy vitathatatlan, hogy az alapügy tárgyát képező szabályozás arányaiban jóval több nőt érint, mint férfit.

28 E körülmények között a Juzgado de lo Social n° 33 de Barcelona (33. sz. barcelonai munkaügyi bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) A [2010. június 10-i] Bruno és társai ítéletről (C-395/08 és C-396/08, EU:C:2010:329) eredő ítélkezési gyakorlat alapján a [keretmegállapodás] 4. szakaszát úgy kell-e értelmezni, hogy az alkalmazandó az olyan járulékalapú munkanélküli-ellátás esetén, mint amilyen a[z LGSS] 210. cikke értelmében vett ellátás, amelyet teljes egészében a munkavállaló és az őt foglalkoztató vállalkozások által fizetett járulékokból finanszíroznak, valamint a munkanélküliség beállítását megelőző hat év során fennálló, azon munkavégzési időtartamok alapján állapítanak meg, amelyek után járulékot fizettek?
- 2) Az előző kérdésre adandó igenlő válasz esetén, úgy kell-e értelmezni a [2010. június 10-i] Bruno és társai ítéletről (C-395/08 és C-396/08, EU:C:2010:329) eredő ítélkezési gyakorlat alapján a [keretmegállapodás] 4. szakaszát, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen a[z LGSS] 7. kiegészítő rendelkezése (1) bekezdésének 4. szabályában hivatkozott, [625/1985 RD] 3. cikkének (4) bekezdése, amely – a »vertikális« rész munkaidőben történő foglalkoztatás esetében (hetente csak három munkanap) – a munkanélküli-ellátás időtartamának számítása szempontjából kizárja a nem munkavégzéssel töltött napokat annak ellenére, hogy azok után járulékot fizettek, és ebből következően csökkenti az ellátás elismert időtartamát?
- 3) Úgy kell-e értelmezni a nem alapuló közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés [79/7] irányelv 4. cikke szerinti tilalmát, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen a [625/1985 RD] 3. cikkének (4) bekezdése, amely a »vertikális« rész munkaidőben történő foglalkoztatás esetében (hetente csak három munkanap) a járulékfizetési napok számításából kizárja a nem munkavégzéssel töltött napokat, ebből következően csökkenti a munkanélküli-ellátás időtartamát?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 29 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja alkalmazandó-e az olyan járulékalapú munkanélküli-ellátás esetén, mint amilyen az alapügy tárgyát képező ellátás.
- 30 E tekintetben, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontjában foglalt tilalom értelmében a foglalkoztatási feltételek szempontjából a rész munkaidőben foglalkoztatottak nem részesülhetnek kedvezőtlenebb bánásmódban a velük összehasonlítható, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóknál csupán azért, mert rész munkaidőben dolgoznak, kivéve ha az eltérő bánásmód objektív alapon igazolható (2017. július 13-i Kleinsteuber ítélet, C-354/16, EU:C:2017:539, 25. pont).
- 31 A Bíróság egyébként kimondta egyrészt, hogy a keretmegállapodás preambulumból kitűnik, hogy az „a rész munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók foglalkoztatási feltételeire vonatkozik, elismerve azt, hogy a jogszabályban szabályozott szociális biztonsági rendszerrel kapcsolatos ügyek a tagállamok hatáskörébe tartoznak” (2015. április 14-i Cachaldora Fernández ítélet, C-527/13, EU:C:2015:215, 36. pont).
- 32 Másrészt a Bíróság megállapította, hogy az említett keretmegállapodás értelmében vett „foglalkoztatási feltételek” fogalmába tartoznak azok a nyugellátások, amelyek a munkavállaló és a munkáltató közötti munkaviszonytól függenek, a jogszabályban előírt társadalombiztosítási nyugellátások kivételével,

amelyek nem annyira a munkaviszonytól, mint inkább szociálpolitikai megfontolásoktól függenek (2012. november 22-i Elbal Moreno ítélet, C-385/11, EU:C:2012:746, 21. pont; 2015. április 14-i Cachaldora Fernández ítélet, C-527/13, EU:C:2015:215, 37. pont).

- 33 A jelen ügynek a Bíróság rendelkezésére álló irataiból kitűnik, hogy jóllehet az alapügy tárgyát képező ellátást kizárólag a munkavállaló és a munkáltató által fizetett járulékból finanszírozzák, ezeket a járulékokat a nemzeti szabályozás alapján fizetik meg, következésképpen nem a munkáltató és a munkavállaló között létrejött megállapodás szabályozza őket. Amint azt a főtanácsnok kiemelte indítványának 38. pontjában, ez a rendszer közelebb áll egy, az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett, állami jellegű szociális biztonsági rendszerhez. Ennélfogva az említett járulékok nem tartozhatnak a „foglalkoztatási feltételek” fogalma alá.
- 34 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja nem alkalmazható az alapügyben szereplőhöz hasonló járulékalapú munkanélküli-ellátásra.

A második kérdéstről

- 35 Figyelembe véve az első kérdésre adott választ, a második kérdést nem kell megválaszolni.

A harmadik kérdéstről

- 36 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely a vertikális részmunkaidőben történő foglalkoztatás esetében a járulékfizetési napok számításából kizárja a nem munkavégzéssel töltött napokat, ebből következően csökkenti a munkanélküli-ellátás időtartamát, amennyiben megállapítható, hogy az ilyen nemzeti intézkedések által hátrányosan érintett, vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók többsége nő.
- 37 E kérdés megválaszolása céljából emlékeztetni kell arra, hogy még ha nem is vitatott, hogy az uniós jog tiszteletben tartja a tagállamoknak a szociális biztonsági rendszerük kialakítására vonatkozó hatáskörét, és európai uniós szintű harmonizáció hiányában az egyes tagállamok jogszabályainak feladata meghatározni a szociális biztonsági ellátások nyújtásának feltételeit, attól még e hatáskör gyakorlása során a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot (2006. május 16-i Watts ítélet, C-372/04, EU:C:2006:325, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2014. november 5-i Somova ítélet, C-103/13, EU:C:2014:2334, 33–35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 Azon kérdést illetően, hogy az olyan szabályozás, mint amilyen az alapügyben szerepel, tartalmaz-e – amint azt a kérdést előterjesztő bíróság sugallja – közvetett hátrányos megkülönböztetést a nőkkel szemben, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy közvetett hátrányos megkülönböztetés áll fenn, ha valamely, bár semlegesen megfogalmazott nemzeti intézkedés alkalmazása ténylegesen sokkal több nőt érint hátrányosan, mint férfit (2011. október 20-i Brachner ítélet, C-123/10, EU:C:2011:675, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2012. november 22-i Elbal Moreno ítélet, C-385/11, EU:C:2012:746, 29. pont).
- 39 A jelen ügyben meg kell jegyezni, hogy az alapügy tárgyát képező nemzeti rendelkezés a részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók csoportjára vonatkozik, amelyet, a kérdést előterjesztő bíróság megállapításai szerint, nagy többségében női munkavállalók alkotnak. Az előterjesztett kérdésre tehát e megállapítások alapulvételével kell válaszolni.

- 40 E tekintetben pontosítani szükséges, hogy az alapügy különbözik azon ügytől, amely a 2015. április 14-i Cachaldora Fernández ítélethez (C-527/13, EU:C:2015:215) vezetett, amelyben a Bíróság megállapította, hogy a szóban forgó tartós, teljes mértékű rokkantság esetén járó nyugellátás számítási alapjának meghatározására vonatkozó nemzeti szabályozás nem tartalmaz a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett hátrányos megkülönböztetést. Ezen ítéletében a Bíróság megállapította ugyanis egyrészt azt, hogy nem állnak a rendelkezésére megcáfolhatatlan statisztikai adatok azon, részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók számát illetően, akik járulékfizetése megszakadt, sem amelyek nyilvánvalóvá tennék, hogy a munkavállalók e csoportját főként nők alkotják (lásd ebben az értelemben: 2015. április 14-i Cachaldora Fernández ítélet, C-527/13, EU:C:2015:215, 30. pont), másrészt hogy a szóban forgó intézkedésnek véletlenszerű hatásai is vannak, mivel egyes, részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók számára, amely csoportot az említett intézkedés állítólagosan kedvezőtlenül érint, ugyanezen intézkedés alkalmazása még kedvező is lehet.
- 41 Márpedig a jelen ügyben, azon túl, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott statisztikai adatokat nem vitatták, a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból egyértelműen kitűnik, hogy az e nemzeti intézkedés hatálya alá tartozó vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók mindegyikét negatívan érinti e nemzeti intézkedés, mivel annak következtében az az időszak, amely folyamán munkanélküli-ellátásban részesülhetnek, csökken a horizontális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók számára elismert időszakhoz képest. Egyébiránt vitathatatlan, hogy az e csoport részét képező egyetlen munkavállalónak sem származhat előnye az ilyen intézkedés alkalmazásából.
- 42 Ezenkívül az alapügyben a kérdést előterjesztő bíróság gondot fordított annak pontosítására, hogy a részmunkaidős foglalkoztatásra vonatkozó statisztikai adatok egyaránt vonatkoznak minden részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalóra, függetlenül attól, hogy munkaidejük horizontális vagy vertikális módon szerveződik. Így a kérdést előterjesztő bíróság szerint a vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók 70–80%-a nő, és ugyanez az arány a horizontális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók esetében is. Ebből az információból arra lehet következtetni, hogy az alapügy tárgyát képező nemzeti intézkedés a nőket sokkal nagyobb számban érinti hátrányosan, mint a férfiakat.
- 43 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy egy olyan intézkedés, mint amely az alapügy tárgyát képezi, a jelen ítélet 38. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében eltérő bánásmódot valósít meg a nők hátrányára.
- 44 Márpedig egy ilyen szabályozás ellentétes a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével, hacsak nem igazolják olyan objektív tényezők, amelyek távol állnak a nem alapuló hátrányos megkülönböztetéstől. Ez a helyzet akkor, ha a választott eszközök a tagállam szociálpolitikájának törvényes célját szolgálják, e cél elérésére alkalmasak és ahhoz szükségesek (lásd ebben az értelemben: 2012. november 22-i Elbal Moreno ítélet, C-385/11, EU:C:2012:746, 32. pont).
- 45 A jelen ügyben meg kell jegyezni, hogy noha az előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem utal az alapügy tárgyát képező intézkedés által követett célra, a Spanyol Királyság arra hivatkozott a tárgyaláson, hogy „a szociális biztonsági rendszerbe történő járulékfizetés” elve igazolja a megállapítást nyert eltérő bánásmód fennállását. Tehát, mivel a munkanélküli-ellátáshoz való jog és ezen ellátás időtartama kizárólag azon időszak függvénye, amelyen keresztül a munkavállaló dolgozott, vagy tagja volt a szociális biztonsági rendszernek, az arányosság elve tiszteletben tartásának érdekében kizárólag a ténylegesen munkával töltött napokat kell figyelembe venni.
- 46 E tekintetben, noha végső soron a nemzeti bíróság feladata annak értékelése, hogy a nemzeti jogalkotó ténylegesen ezt a célt követi-e, elegendő annyit megjegyezni, hogy az alapügy tárgyát képező nemzeti intézkedés nem tűnik alkalmasnak arra, hogy biztosítsa azt az összefüggést, amelynek a spanyol kormány álláspontja szerint a munkavállaló által fizetett járulékok és azon jog között fenn kell állnia, amelyre e munkavállaló munkanélküli-ellátás tárgyában hivatkozhat.

- 47 Ugyanis, amint arra a főtanácsnok rámutatott indítványának 59. pontjában, a vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállaló, aki az év minden napjára járulékot fizetett, rövidebb ideig tartó ellátásban részesül, mint a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló, aki azonos járulékot fizetett. Ezen első két munkavállaló közül az első tekintetében tehát nyilvánvalóan nem biztosított a spanyol kormány által hivatkozott összefüggés.
- 48 Márpedig, amint arra a főtanácsnok rámutatott indítványának 58. pontjában, ez az összefüggés akkor lenne biztosítható, ha a vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók tekintetében a nemzeti hatóságok más tényezőket is figyelembe vennének, mint amilyen például az az időtartam, amely alatt a munkavállaló és a munkáltatója járulékfizetést teljesített, e járulékfizetések összege és a munkaórák összessége, mivel ezeket a tényezőket, a kérdést előterjesztő bíróság által kifejtettek szerint, figyelembe veszik minden olyan munkavállaló tekintetében, akinek a munkaideje horizontálisan szervezett, függetlenül attól, hogy teljes munkaidőben vagy részmunkaidőben dolgoznak-e.
- 49 A fenti megfontolások összességének fényében a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 79/7 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely a vertikális részmunkaidőben történő foglalkoztatás esetében a járulékfizetési napok számításából kizárja a nem munkavégzéssel töltött napokat, ebből következően csökkenti a munkanélküli-ellátás időtartamát, amennyiben megállapítható, hogy az ilyen szabályozás által hátrányosan érintett, vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók többsége nő.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról szóló, 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelv mellékletében szereplő, a részmunkaidős foglalkoztatásról szóló, 1997. június 6-án kötött keretmegállapodás 4. szakaszának 1. pontja nem alkalmazható az alapügyben szereplőhöz hasonló járulékalapú munkanélküli-ellátásra.
- 2) A férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely a vertikális részmunkaidőben történő foglalkoztatás esetében a járulékfizetési napok számításából kizárja a nem munkavégzéssel töltött napokat, ebből következően csökkenti a munkanélküli-ellátás időtartamát, amennyiben megállapítható, hogy az ilyen szabályozás által hátrányosan érintett, vertikális részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók többsége nő.

Aláírások

i — A jelen szöveg 33. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.